

**ON LIITETTÄVÄ YHTEEN KAIKKI VOIMAT, JOTKA
KANNATTAVAT TAISTELUA JAPANILAISIA ANASTAJIA
VASTAAN, ON TAISTELTAVA KOVAKALLOISTEN
KOMMUNISMINVASTAISTA KOPLAA VASTAAN**

(1. helmikuuta 1940)

Puhe Jenanissa Vang Tšing-vein petoksellisen toiminnan johdosta pidetyssä vastalausekokouksessa.

Mitä varten me, Jenanin kaikkien väestöpiirien edustajat, olemme tänään tulleet tähän kokoukseen? Leimataksemme häpeään poltinmerkillä isänmaan petturin Vang Tšing-vein ja liittääksemme yhteen kaikki japanilaisille anastajille tehtävää vastarintaa kannattavat voimat taisteluun kovakalloisten kommunisminvastaista koplaa vastaan.

Me kommunistit olemme tämän tästä osoittaneet, että japanilainen imperialismi on päättävästi ja peruuttamattomasti suuntautunut Kiinan orjuuttamiseen. Millaisia Japanissa toistensa tilalle tulevat hallitukset lienevätkin, niin perussuuntaus — Kiinan orjuuttaminen, Kiinan muuttaminen siirtomaaksi — pysyy aina muuttumattomana. Tämän huomattessaan on Vang Tšing-vei, Kiinan suurporvariston japanilaisystävällisen koplakunnan poliittinen edustaja, menettänyt pelosta ymmärryksensä, langennut polvilleen Japanin edessä ja allekirjoittanut sen kanssa petturisopimuksen, jolla hän on myynyt Kiinan

japanilaiselle imperialismille. Nyt hän aikoo vielä muodostaa nukkehallituksen asettaakseen sen japanilaisia anastajia vastaan sotaa käyvää hallitusta vastaan; hän aikoo muodostaa nukkearmeijan asettaakseen sen anastajia vastaan taistelevaa armeijaa vastaan. Viime aikoina hän on harvoin maininnut taistelusta Tšiäng Kai-šekia vastaan ja hänen kerrotaan jo valmistuneen »liittoon Tšiäng Kai-šekin kanssa». Taistelu kommunisteja vastaan on Japanin ja Vang Tšing-vein pääatarkoitus. Nämä tietävät, että kommunistinen puolue taistelee johdonmukaisimmin anastajia vastaan ja että kuomintangin ja kommunistisen puolueen yhteistyö lisää tätä taistelua käyviä voimia. Siksi ne pyrkivät kaikin voimin saamaan rikki tämän yhteistyön eristääkseen molemmat puolueet toisistaan, tai mikä vielä parempi, usuttaakseen ne toisiaan vastaan. Ja niinpä ne kovakalloisia kuomintangilaisia välikappaleenaan käyttäen provosoivat kaikkialla selkkauksia. Hunanissa kovakalloiset panivat toimeen Pingkiangin verilöylyn ¹, Honanissa Tšuešanin verilöylyn ², Šansissa vanhojen joukko-osastojen hyökkäyksen uusien kimppuun ³, Hopeissa Tšang Jin-vun hyökkäyksen 8. armeijan kimppuun ⁴, Šantungissa Tšin Tši-šungin hyökkäyksen sissijoukkojen kimppuun ⁵; itä-Hupessa Tšeng Šu-huai pani toimeen verilöylyn, jonka kestäessä murhattiin noin 600 kommunistia ⁶, Šensin—Kansun—Ningsian Raja-alueella he järjestivät »töitä tukikohtien ja -linjojen luomiseksi» ⁷, ja tämän alueen ulkopuolella suorittavat »saartotyötä» ja valmistautuvat sotilaalliseen hyökkäykseen ⁸. Sitäpaitsi he ovat pidättäneet suuren ryhmän edistyksellistä nuorisoa ja teljenneet sen keskitysleireihin ⁹; he ovat palkanneet palvelukseensa riehaantuneen metafysiikon Tšang Tsun-main, joka teki taantumuksellisen ehdotuksen kommunistisen puolueen lakkauttamisesta, Šensin—Kansun—Ningsian Raja-alueen hävittämisestä sekä 8. ja Uuden 4. armeijan lopettamisesta; he ovat palkanneet palvelukseensa trotskilaisen Je

Tšingin ja muita, jotka kyhäilevät kommunistista puoluetta parhaavia kirjoituksia. Kaiken tämän tarkoituksena ei ole mikään muu kuin japanilaisia anastajia vastaan käytävän taistelun murtaminen, jotta koko kansasta voitaisiin tehdä siirtomaaorjia ¹⁰.

Näin siis vangtšingveiläiset ja kuomintangissa oleva kovakalloisten kommunisminvastainen ryhmä, toisten toimiessa ulkoapäin, toisten sisältäpäin ja molempien vetäessä samaa nuottia, turmelevat maamme ilmapiiriä myrkkyyhöyryillä.

Tästä perinpohjin katkeroituneina monet alkavat ajatella, että taistelu japanilaista imperialismia vastaan on toivotonta, että kaikki kuomintangilaiset ovat roistoja ja että on taisteltava heitä kaikkia vastaan. On sanottava, että tuo katkeruus on täysin perusteltua. Voiko ollakaan katkeroitumatta, kun näkee kaikkia noita inhottavia tekoja? Mutta taistelu japanilaisia anastajia vastaan ei ole suinkaan toivotonta eivätkä kuomintangissa kaikki ole roistoja. Kuomintangilaisten eri ryhmiin nähden on noudatettava erilaista politiikkaa. Me emme voi suinkaan suhtautua suvaitsevasti niihin roistoihin, jotka ovat kokonaan menettäneet ihmishahmon, niihin, jotka ovat uskaltaneet ampua 8. ja Uuden 4. armeijan selkään, panna toimeen verilöylyjä Pingkiangissa ja Tšuešanissa, ja julkeavat tehdä myyräntyötä Raja-alueella, hyökkäillä edistyksellisten joukko-osastojen kimppuun, edistyksellisten järjestöjen ja edistyksellisten toimihenkilöiden kimppuun. Sellaisille ihmisille meidän täytyy antaa isku iskusta emmekä voi tehdä heille minkäänlaisia myönnytyksiä. Ovathan nuo konnat menettäneet kokonaan ihmishahmon, ja hetkellä, jolloin kansallinen vihollinen on tunkeutunut syvälle meidän maahamme, he provosoivat hankauksia, järjestelivät verisiä välikohtauksia ja provosoivat hajaannusta. Luulkoot he itsestään mitä tahansa, tosiasiallisesti he auttavat Japania ja Vang Tšing-veitä, ja eräät heistä saattavat olla suorastaan kansallisia petteureita. Jos sellaisia

ihmisiä ei rangaistaisi, niin se olisi meidän taholtamme virhe, se merkitsisi myöntymistä kavaltajien ja pettureiden tahtoon, velvollisuuden rikkomista kansallista vapaussotaa kohtaan, velvollisuuden rikkomista isänmaata kohtaan, kaikenlaisten yhteisrintamaa häiritsevien lurjusten suosimista, puolueen politiikan rikkomista. Mutta tämä politiikka, joka kohdistaa iskun antautujia ja kovakalloisten kommunisminvastaista koplaa vastaan, tarkoittaa samalla yksinomaan päättävää taistelua anastajia vastaan, yksinomaan japanilaisvastaisen yhteisrintaman suojaamista. Ja sen tähden me suhtaudumme kaikkiin niihin, jotka ovat uskollisia anastajia vastaan käytävän taistelun asialle, kaikkiin niihin, jotka eivät kuulu antautujien joukkoon tai kovakalloisten kommunisminvastaiseen koplaan — kaikkiin sellaisiin kuomintangin jäseniin me suhtaudumme hyvänsuovasti, pyrimme yksimielisyyteen heidän kanssaan, kunnioitamme heitä ja pyrimme pitkäaikaiseen yhteistyöhön heidän kanssaan, jotta maamme saataisiin jalkeille. Ja jokainen, joka näin ei tee, rikkoo myös puolueen politiikkaa.

Meidän puolueemme toteuttaa kaksipuolista politiikkaa: yhtäältä yhteenliittymistä kaikkien edistyksellisten voimien kanssa, yhteenliittymistä kaikkien kanssa, jotka ovat uskollisia japanilaista imperialismaa vastaan käytävän taistelun asialle; toisaalta taistelua kaikenlaisia lurjuksia vastaan, jotka ovat kadottaneet ihmishahmon, taistelua kaikkia antautujia ja kovakalloisten kommunisminvastaista koplaa vastaan. Tämän puolueemme politiikan ainoa tarkoitus on se, että saavutetaan käänne tilanteessa ja voitto japanilaisista anastajista. Puolueemme ja koko kansamme tehtävänä on liittää yhteen kaikki edistykselliset voimat, jotka kannattavat taistelua japanilaista imperialismaa vastaan, lyödä takaisin kaikki antautumista kannattavat taantumukselliset voimat, taistella päättävästi käänteen aikaansaamiseksi parempaan päin ja ehkäistä käänne huonompaan päin. Sellainen on meidän peruslinjamme.

Emme ole suinkaan pessimistejä, me katsomme tulevaisuuteen valoisin mielin. Emme pelkää antautujien emmekä kovakalloisten koplan minkäänlaisia hyökkäilyjä, meidän täytyy musertaa ne ja me pystymme ehdottomasti sen tekemään. Kiinan kansa saavuttaa epäilemättä kansallisen vapautuksensa, Kiina ei tuhoudu. Kiina tulee epäilemättä kulkemaan eteenpäin edistyksen tietä; taka-askeleet ovat vain väliaikaisia ilmiöitä.

Tämänpäiväisellä kokouksellamme tahdomme vielä kerran tuoda koko kansallemme julki sen vakaumuksemme, että anastajia vastaan käytävää taistelua varten tarvitaan välttämättä koko kansan yhteenliittymistä ja eteenpäinmenoa. Eräät tähdentävät vain taistelun välttämättömyyttä japanilaisia anastajia vastaan, mutta eivät tähdennä yhteenliittymisen ja eteenpäinmenon välttämättömyyttä, ja toisinaan eivät lainkaan mainitse yhteenliittymisestä eikä eteenpäinmenosta. Se on väärin. Kuinka voidaan käydä päättävää taistelua japanilaisia anastajia vastaan ilman todellista ja lujaa yhteenliittymistä, ilman nopeaa ja tehokasta liikettä eteenpäin? Kovakalloisten kommunisminvastainen kopla korostaa yhtenäisyyden saavuttamista, mutta tuo heidän niin sanottu »yhtenäisyytensä» on näennäistä eikä todellista yhtenäisyyttä; se on muodollista eikä tosiasiallista yhtenäisyyttä. Heidän yhtenäisyshuutonsa takana piilee halu lopettaa kommunistinen puolue, 8. armeija, Uusi 4. armeija ja Šensin—Kansun—Ningsian Raja-alue. He sanovat, että Kiinassa ei tule olemaan yhtenäisyyttä niin kauan kuin kommunistinen puolue, 8. armeija, Uusi 4. armeija ja Raja-alue ovat olemassa. He tahtovat, että Kiinassa tulisi kaikesta kuomintangilaista. He eivät vain jatka yhden puolueen diktatuurinsa toteuttamista, vaan haluavat tehostaakin sitä. Mutta jos niin on, niin mistä yhtenäisyydestä voi silloin olla puhe?

Kun suoraan sanotaan, niin jos kommunistinen puolue, 8.

armeija, Uusi 4. armeija ja Šensin—Kansun—Ningsian Raja-alue eivät olisi menneisyydessä täysin vilpittömästi esittäneet vaatimusta kansalaissodan lopettamisesta ja yksimielisestä taistelusta japanilaisia anastajia vastaan, niin ei olisi ollut ketään, joka olisi tehnyt aloitteen japanilaisvastaisen kansallisen yhteisrintaman muodostamisesta ja johtanut Sianin selkauksen rauhanomaista ratkaisua, ja silloin olisi sodan käyminen japanilaisia anastajia vastaan ollut käytännössä mahdotonta. Ellei tänään olisi kommunistista puoluetta, 8. armeijaa, Uutta 4. armeijaa, Šensin—Kansun—Ningsian Raja-aluetta ja demokraattisia vastarinnan tukialueita, jotka täysin vilpittömästi puolustavat japanilaisia anastajia vastaan käytävän taistelun asiaa ja vastustavat vaarallista antautumispyrkimystä, hajaannusta ja taaksepäin menoa, niin kaikki olisi pilalla. Sadat tuhannet 8. ja Uuden 4. armeijan sotilaat pidättävät 2/5 kaikista vihollisen sotavoimista, käyvät taisteluja 17 japanilaisdivisioonaa vastaan niiden yhteisen lukumäärän ollessa 40¹¹ — miksi nämä armeijat pitäisi lopettaa? Šensin—Kansun—Ningsian Raja-alue on edistynein alue maassamme; se on japanilaisille anastajille tehtävän vastarinnan demokraattinen tukialue. Tällä ei ole varastelevia eikä lahjuksia ottavia virkamiehiä, ei ole tuhaita eikä lesenejä, ei uhkapelejä, ei prostituutiota, ei jalkavaimoja eikä kerjäläisiä, ei hämäreperäisiä keinottelijajoukkioita, ei masennuksen eikä alakuloisuuden ilmapiiriä, ei ole ihmisiä, jotka elättäisivät itseään riitaisuuksia provosoimalla¹², ei ole ihmisiä, jotka rikastuisivat kansallisesta onnettomuudesta — miksi sitten pitäisi lopettaa Raja-alue? Noin tunnottomasti voivat puhua vain tunnottomat ihmiset; mitä moraalista oikeutta on kovakallosilla siitä hiiskahtaakaan? Siitä ei tule mitään, toverit! Raja-aluetta ei tarvitse lopettaa, mutta tarpeen on se, että koko maa ottaisi siitä oppia; ei tarvitse lopettaa 8. eikä Uutta 4. armeijaa, vaan tarpeen on se, että koko maa

ottaisi niistä oppia; ei kommunistista puoluetta tarvitse lopettaa, vaan tarpeen on se, että koko maa ottaisi siitä oppia; ei eturiveissä kulkevien tarvitse ojentautua takana kulkevien mukaan, vaan takana kulkevien pitää ojentautua edellä kulkevien mukaan.

Me kommunistit olemme kaikkein johdonmukaisimpia yhtenäisyyden kannattajia, me olimme yhteisrintaman aloitteen tekijöitä, me olemme järkähtämättä toteuttaneet yhteisrintamasuuntausta, me olemme esittäneet yhtenäisen demokraattisen tasavallan tunnuksen. Kuka muu olisi voinut tehdä sellaisen aloitteen? Kuka muu olisi voinut sen toteuttaa? Kuka muu voisi tyytyä viiden juanin palkkaan kuukaudessa ¹³? Kuka muu olisi pystynyt luomaan sellaisen lahjomattoman valtiokoneiston? He kiljuvat: yhtenäisyyttä, yhtenäisyyttä! Antautujilla on oma yhtenäisyysteoriansa: he tahtovat, että maamme yhtyisi antautumisen pohjalla. Kovakalloisten kommunisminvastaisella koplalla on oma mieliteoriansa yhtenäisyydestä: he tahtovat, että maa yhtyisi hajoituksen pohjalla, että se yhtyisi taaksepäinmenon pohjalla. Voimmeko me suostua siihen? Voidaanko pitää todellisenä yhtenäisyytenä sellaista yhtenäisyyttä, joka ei perustu sotaan japanilaisia anastajia vastaan eikä yhteenliittymiseen ja eteenpäinmenoon? Voidaanko sellaista yhtenäisyyttä pitää hyödyllisenä yhtenäisyytenä? Voidaanko sitä pitää reaalisenä yhtenäisyytenä? Sehän on pelkkää houretta!

Tänään me esitämme tässä kokouksessa oman yhtenäisyysteoriamme. Meidän yhtenäisyysteoriamme on sellainen yhtenäisyysteoria, jonka koko Kiinan kansa omaksuu, se on yhtenäisyysteoria, jonka omaksuvat kaikki ne, joilla on elävä omatunto. Se on yhtenäisyysteoria, joka perustuu sotaan japanilaisia anastajia vastaan, yhteenliittymiseen ja eteenpäinmenoon. Vain eteenpäinmeno tekee yhteenliittymisen mahdolliseksi, vain yhteenliittyminen tekee mahdolliseksi taistelun

japanilaisia anastajia vastaan, vain eteenpäinmeno, yhteenliittyminen ja taistelu japanilaisia anastajia vastaan tekevät yhtenäisyyden mahdolliseksi. Sellainen on meidän yhtenäisyysteoriamme, todellisen yhtenäisyyden, hyödyllisen yhtenäisyyden, reaalisen yhtenäisyyden teoria. Sitävastoin tuon näennäisen yhtenäisyyden, vahingollisen yhtenäisyyden, muodollisen yhtenäisyyden teoria on sellainen yhtenäisyysteoria, joka johtaa maamme orjuuttamiseen, se on omantuntonsa viimeisetkin rippeet menettäneiden ihmisten teoria. He haluaisivat pyyhkiä pois maan pinnalta kommunistisen puolueen, 8. armeijan, Uuden 4. armeijan ja japanilaisille anastajille tehtävän vastarinnan demokraattiset tukialueet, he haluaisivat kaikkialla pyyhkiä pois maan pinnalta kaikki voimat, jotka kannattavat taistelua anastajia vastaan, saadakseen aikaan yhtymisen kuomintangin vallan alaisuudessa.

Ne ovat kavalialueita; ne merkitsevät hirmuvallan salakuljettamista yhtenäisyyden naamion alla; ne merkitsevät koiranlihan kauppaamista lampaanpäätä esittävän kyltin takana, yhden puolueen diktatuurin tyrkyttämistä yhtenäisyyden lipun alla. Ne merkitsevät, että on unohdettu häpy ja omatunto ja että harjoitetaan julkeata demagogiaa. Ja tänään meidän pitää kokouksessamme puhkaista heidän paperitiikerinsä, antaa päättävä vastaisku kovakalloisten kommunisminvastaiselle koplalle.

Huomautuksia

¹ Kts. huomautusta 1 kirjoitukseen »Taantumukselliset on taltutettava».

² Marraskuun 11 p:nä 1939 kuomintangin vastavakoilun miehet ja sotaväenosastot, yhteensä yli 1800 miestä, piirittivät Uuden 4. armeijan Selustahallinnon Tšukoutsengissä (Tšuešanin piirikunta Honanin maakunnassa) ja murhasivat petomaisesti siellä olleet, sodassa japanilaisia anastajia vastaan haavoittuneet Uuden 4. armeijan komentajat ja sotamiehet sekä näiden perheenjäsenet; kaikkiaan sai surmansa yli 200 henkilöä.

³ Vanhoilla joukko-osastoilla tarkoitetaan šansin militaristin, kuomintangilaisen Jen Hsi-šanin joukkoja; uusilla joukko-osastoilla

Šansin maakunnan väestön japanilaisvastaisia asevoimia (eli japanilaisvastaisia kuolemanpataljoonia), jotka oli perustettu sodan alussa ja olivat kommunistisen puolueen vaikutuksen ja johdon alaisia. Joulukuussa 1939 Tšiang Kai-šek ja Jen Hsi-šan yrittivät tuhota uudet joukko-osastot; keskitettyään kuusi armeijakuntaa Šansin maakunnan länsiosaan ne aloittivat hyökkäyksen, mutta hyökkääjät lyötiin hajalle uusien joukko-osastojen vastaiskulla. Samaan aikaan Jen Hsi-šanin joukot hävittivät japanilaisvastaiset demokraattiset piirikuntahallinnot Jangtšengin—Tšintšengin alueella (Šansin maakunnan kaakkoisosassa) ja panivat siellä toimeen suuren verilöylyn, surmaten paljon kommunisteja ja muita edistyksellisiä ihmisiä.

⁴ Tšang Jin-vu — kuomintangin »järjestys»-joukkojen komentaja Hopenin maakunnassa. Vuodesta 1939 lähtien hän järjesteli alituisesti Tšiang Kai-šekin määräyksestä hyökkäyksiä 8. armeijaa vastaan. Kesäkuussa 1939 hänen joukkonsa hyökkäsivät yllättäen 8. armeijan selustalaitoksia vastaan Sensianin piirikunnassa Hopenin maakunnassa ja surmasivat yli 400 8. armeijan komentajaa ja sotamiestä.

⁵ Huhtikuussa 1939 Šantungin kuomintangilaisen maakuntahallituksen puheenjohtaja Šen Hung-lie antoi Tšin Tši-šungin laumoille määräyksen hyökätä yllättäen sissiosaston kimppuun Pošanissa. Hyökkäyksessä surmattiin yli 400 henkilöä, niiden joukossa paljon komentajia.

⁶ Syyskuussa 1939 kuomintangilainen taantumusmiehes Tšeng Šuhuai keskitti sotalaumansa Hupen maakunnan itäosaan, piiritti Uuden 4. armeijan selustalaitokset ja murhasi lähes 600 kommunistia.

⁷ Kuomintangin vastavakoilulaitokset, jotka toimivat Šensin — Kansun — Ningsian Raja-alueella, perustivat Raja-alueen kaupunkeihin tukikohtiaan ja muodostivat niiden välille salaisia yhteyslinjojaan. Heidän antamansa nimen mukaan se oli »työtä tukikohtien ja -linjojen perustamiseksi».

⁸ Talvella 1939 ja keväällä 1940 kuomintangin joukot valtasivat Šensin — Kansun — Ningsian Raja-alueella viisi piirikuntakeskusta: Tšunhuan, Sunjin, Tšengninin, Ningsianin ja Tšenjuanin.

⁹ Japanilaisia anastajia vastaan käydyn sodan aikana kuomintangin taantumukselliset perustivat saksalaisten ja italialaisten fasisien menetelmiä jäljitellen suuren määrän keskitysleirejä, alkaen Lantšousta ja Sianista luoteis-Kiinassa aina Kantšouhun ja Šangšaon saakka kaakossa, sulloivat niihin suuret määrät pidätettyjä kommunisteja, isänmaanystäviä ja edistyksellisiä nuorisoa.

¹⁰ Vuhanin kukistumisen jälkeen lokakuussa 1938 kuomintangin kommunisminvastainen toiminta aktivisoitui vähitellen. Helmikuussa 1939 Tšiang Kai-šek lähetti salaisia taantumuksellisia ohjekirjelmää »Kommunistista puoluetta koskevan kysymyksen ratkaisumenetelmät», »Toimenpiteet kommunistisen toiminnan ehkäisemiseksi miehityillä alueilla» jne. Kuomintangin hallitsemilla alueilla niin keski- kuin pohjois-Kiinassakin poliittinen painostus ja sotilaallinen hyökkäys kommunistista puoluetta vastaan

tehostui päivästä päivään. Tämä kamppailu saavutti huippukohtansa joulukuusta 1939 maaliskuuhun 1940 kestäneellä kaudella ja sitä nimitettiin »ensimmäiseksi kommunisminvastaiseksi kamppailuksi». Taantumuksellisten kuomintangin joukkojen hyökkäykset Šansin — Kansun — Ningsian Raja-alueita vastaan ja kommunistisen puolueen johtamia kuolemanpataljoonia vastaan Šansin länsiosassa — nämä kaksi hyökkäystä joista Mao Tse-tung puhuu — olivat suuria sota-toimia, joihin kuomintang ryhtyi tämän ensimmäisen kommunisminvastaisen kamppailun aikana. Myöhemmin, helmi-maaliskuussa 1940, Tšiang Kai-šek käski jälleen kuomintangilaisen Tšu Huai-Pingin yhdistää komentoonsa Pang Ping-hsunin, Tšiang Jin-vun ja Hou Šu-jungin laumat ja hyökätä kolmelta suunnalta 8. armeijaa vastaan Taihangšanin seudulla. Tälle hyökkäykselle antoi 8. armeija murskaavan vastaiskun, kolme kuomintangin divisioonaa tuhottiin. Niin oli Tšiang Kai-šekin ensimmäinen kommunisminvastainen kamppailu murrettu lopullisesti.

¹¹ Myöhemmin lisättiin Kiinan Kommunistisen puolueen johtamia joukkoja vastassa olleiden japanilaisten joukkojen miesvahvuutta. Vuonna 1943 8. ja Uusi 4. armeija taistelivat jo 64 % kaikkia Kiinaan tunkeutuneita japanilaisia joukkoja vastaan, ja 95 % vastaan koko nukkehallituksen armeijasta. Kts. kirjoitusta »Kokoomushallituksesta» tässä niteessä.

¹² Tarkoitetaan eräitä kuomintangilaisia, jotka olivat erikoistuneet taisteluun kommunisteja vastaan.

¹³ Siihen aikaan sai kommunistisen puolueen johtamien sotajoukkojen ja vallan elinten henkilökunta kuukausittain keskimäärin 5 hopea-juania henkeä kohden ravintoon ja muihin menoihin.